

2. Ібатуллин І.І. та ін.//Довідник з повноцінної годівлі сільськогосподарських тварин. 2016. Київ. Аграрна наука.300.
3. Петровська І.Р. та ін.//Статистичні методи у біологічних дослідженнях. 2022. Київ. Аграрна наука. 172.
4. Томчук В.А. та ін.//Ветеринарна біохімія. 2017. Київ. Компринт. 568.
5. Kowalik B. et al.//Anim. Sci. Pap. Rep.2012. 30. 329-338.
6. Michalak M. et al.//Animals. 2021. 11. 1542-1551.
7. Mohammed S.F. et al.//J. Entomol. Zool. Sdtud. 2018. 6. 629-635.
8. Newbold C.J. et al.//Brit. J. Nutr. 1996. 76. 249-261.
9. Zapata O. et al.//Small Rum. Res. 2021. 204. 106-138.

ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ТІЛА КОРІВ-ПЕРВІСТОК ЗАХІДНОГО ВНУТРІШНЬОПОРОДНОГО ТИПУ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ ЗАЛЕЖНО ВІД ПОХОДЖЕННЯ

М.А. Петришин, Н.М. Федак, М.І. Когут

Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН
ma.petryshyn@gmail.com

При виведенні західного внутрішньопородного типу української чорно-рябої молочної породи використовувалися голштинські бугаї різної селекції, що належать до окремих генеалогічних ліній. Як наслідок у племінних стадах спостерігається певний рівень фенотипової мінливості за рівнем продуктивності корів та екстер'єром. Аналіз ефективності окремих варіантів підбору за лінійною приналежністю батьківських пар дає підстави стверджувати, що їх результативність у окремих стадах може суттєво відрізнятись. Тому необхідно проводити постійний моніторинг ефективності використання тих чи інших варіантів підбору для використання найкращих у подальшій селекції.

Мета роботи – на підставі результатів оцінки за типом корів-первісток української чорно-рябої молочної породи західного внутрішньопородного типу української чорно-рябої молочної породи визначити особливості будови їх тіла залежно від походження, а також встановити тип успадкування цих показників при кросах ліній.

Дослідження проведено на коровах західного внутрішньопородного типу української чорно-рябої молочної породи в племзаводі ДП ДГ «Радехівське» Радехівського району Львівської області. Типи підбору визначали шляхом генеалогічного аналізу родоводів, лінійну оцінку екстер'єру корів за типом проводили за двома системами – лінійний опис окремих статей екстер'єру за 9-бальною шкалою та оцінювання комплексів екстер'єрних ознак типу тварин за 100-бальною шкалою, отримані результати оцінювали за Стьюдентом.

Оцінкою за типом корів-первісток ліній Чіфа 1427381, Валіанта 1650414 і Елевейшна 1491007, отриманих при внутрішньолінійному підборі, виявлено певні екстер'єрні особливості, характерні для кожної з ліній. Первістки лінії Валіанта 1650414 мають риси характерні для тварин інтенсивного молочного типу – високий ріст, широкі груди та глибокий тулуб, що свідчить про добрий розвиток внутрішніх органів і здатність споживати, засвоювати і переробляти на молоко достатні кількості об'ємистих кормів, добре розвинуте вим'я, не схильні до відкладання підшкірного жиру. Між тваринами ліній Чіфа 1427381 і Елевейшна 1491007 суттєвих відмінностей за величиною оцінки екстер'єрних показників не виявлено.

Аналізом результатів оцінки за типом у корів-первісток, отриманих при кросах ліній Валіанта 1650414, Елевейшна 1491007, Старбака 352790 і Чіфа 1427381 встановлено, що найвищі показники оцінки росту, ширини грудей та глибини тулуба були у корів кросів ліній ♂Старбака 352790 x ♀Валіанта 1650414, ♂Чіфа 1427381 x ♀ Елевейшна 1491007 та ♂

Валіанта 1650414 х ♀ Елевейшна 1491007, найкраща оцінка за молочний тип у корів кросу ліній ♂Чіфа 1427381-♀Старбака 352790. Найвищу оцінку за прикріплення вимені (переднє та заднє) та центральну зв'язку мали первістки, що походять від спаровування бугаїв лінії Чіфа 1427381 і Старбака 352790 з коровами лінії Валіанта 1650414, а найвищу оцінку глибини вимені отримали дочки бугаїв лінії Чіфа 1427381 від корів ліній Старбака 352790 та Елевейшна 1491007. Розміщення і довжина дійок мали оптимальні значення у корів всіх порівнюваних груп. У корів-первісток отриманих при всіх порівнюваних варіантах підбору середній рівень лінійної оцінки комплексних ознак типу за 100-бальною системою становив 82,6-83,9 бали, який відповідає критерію «добре з плюсом».

Фенотиповий прояв екстер'єрних ознак корів формується наслідок взаємодії спадкових та паратипових факторів і контролюється переважно генами адитивної дії. Виходячи з цього очікувано що при кросах ліній показники оцінки корів за типом будуть мати значення, які за величиною дорівнюють половині суми значень батьківських ліній. Встановлено, що переважна більшість оцінюваних ознак (64,7-94,1%) при кросах ліній мали проміжний характер успадкування. Однак фактична оцінка деяких ознак не завжди відповідає цьому правилу. Успадкування за типом гетерозису мало місце в таких випадках: при кросі ♂Чіфа 1427381 х ♀Елевейшна 1491007 – оцінка росту, ширини грудей, кута ратиць, заднього прикріплення та глибини вимені, при кросі ♂Чіфа 1427381 х ♀Валіанта 1650414 ширина заду, кут тазових кінцівок і ратиць та заднє підкріплення вимені були статистично вірогідно ($p < 0,05 - 0,001$) вищими фактичних значень оцінок в батьківських лініях. При кросі ліній ♂Чіфа 1427381 х ♀Валіанта 1650414 величина оцінки прикріплення вимені (переднього і заднього), центральної зв'язки та глибини вимені свідчать про домінування материнської лінії за цими ознаками.

ВПЛИВ ОПРОМІНЕННЯ НА НАЙПРОСТІШИХ РАКОПОДІБНИХ

А.К. Рябовол

Державний біотехнологічний університет

Вступ. Вирощування риби з личинки до дорослої особи потребує не тільки прямих матеріальних затрат на утримання, але і підгодовування гідробіонтами групи зообентосу. Живі корми, особливо водні безхребетні тварини, утворюють дуже важливу складову частину природної дієти риб. Представники класу ракоподібних є одними із основних кормів у годівлі акваріумних риб. Особливо важливе значення мають види двох рядів: гіллястовусі та веслоногі рачки. У наш час, відбувається витончення озонового шару багатьох районах Планети, що може призвести до збільшення ультрафіолетового випромінювання (УФ-випромінювання) на поверхні землі. Відомо, що УФ-радіація згубна для живих істот, у зв'язку з чим виникає необхідність проаналізувати можливі ефекти впливу опромінення на найпростіших ракоподібних. Для цього у лабораторних умовах спробували різну за експозицією дію холодного променя лазера та оцінили таку небезпеку для примітивних ракоподібних.

Мета дослідження – визначити вплив холодного променя лазера на найпростіших ракоподібних, як складових кормової бази для вирощування риби до дорослого віку.

Методика досліджень – підрахунок скупчення живих гідробіонтів під малим збільшенням мікроскопу. Якість визначали за характером руху і наявністю змінених форм. Джерело опромінювання – «Холодний» лазер Vitalaser 500 R (Віталазер).

Результати досліджень. У теплих водоймах із солоною водою широко поширені порівняно великі рачки артемії (Artemiidae), що досягають 8-11 мм довжини.

Визначено, що найчастіше у прісних водоймах України зустрічаються представники роду дафній, а саме: